

Remiss

2017-04-11
Ju2017/03283/L4

SALA KOMMUN Kommunstyrelsens förvaltning	
Ink. 2017-04-20	
Utlämn:	Aktbilaga
2017/567	1

Regeringskansliet

Justitiedepartementet

Enheten för lagstiftning om allmän ordning och
säkerhet och samhällets krisberedskap

Rättssakkunniga

Anna Westin

08-405 48 78

Henrik Engvall

08-405 47 19

Remittering av betänkandet SOU 2017:29 Brottsdatalag

Remissinstanser

- 1 Riksdagens ombudsmän
- 2 Svea hovrätt
- 3 Hovrätten för Västra Sverige
- 4 Södertörns tingsrätt
- 5 Eskilstuna tingsrätt
- 6 Helsingborgs tingsrätt
- 7 Umeå tingsrätt
- 8 Kammarrätten i Stockholm
- 9 Kammarrätten i Göteborg
- 10 Förvaltningsrätten i Stockholm
- 11 Förvaltningsrätten i Malmö
- 12 Förvaltningsrätten i Jönköping
- 13 Förvaltningsrätten i Linköping
- 14 Justitiekanslern
- 15 Domstolsverket
- 16 Åklagarmyndigheten
- 17 Ekobrottsmyndigheten
- 18 Polismyndigheten
- 19 Säkerhetspolisen
- 20 Säkerhets- och integritetsskyddsmyndigheten

- 21 Kriminalvården
- 22 Övervakningsnämnd Stockholm Centrum
- 23 Brottsförebyggande rådet
- 24 Brottsoffermyndigheten
- 25 Rättsmedicinalverket
- 26 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
- 27 Kustbevakningen
- 28 Migrationsverket
- 29 Datainspektionen
- 30 Försvarsmakten
- 31 Försvarets radioanstalt
- 32 Försäkringskassan
- 33 Socialstyrelsen
- 34 Inspektionen för vård och omsorg
- 35 Statens institutionsstyrelse
- 36 Pensionsmyndigheten
- 37 Tullverket
- 38 Finansinspektionen
- 39 Skatteverket
- 40 Kronofogdemyndigheten
- 41 Länsstyrelsen Skåne
- 42 Länsstyrelsen Stockholm
- 43 Länsstyrelsen Värmland
- 44 Länsstyrelsen Västernorrland
- 45 Blekinge läns landsting
- 46 Stockholms läns landsting
- 47 Västerbottens läns landsting
- 48 Alingsås kommun
- 49 Avesta kommun
- 50 Borgholms kommun

- 51 Danderyds kommun
- 52 Falu kommun
- 53 Göteborgs kommun
- 54 Hallstahammars kommun
- 55 Helsingborgs kommun
- 56 Karlstads kommun
- 57 Kiruna kommun
- 58 Laholms kommun
- 59 Luleå kommun
- 60 Lycksele kommun
- 61 Malmö kommun
- 62 Norrköpings kommun
- 63 Ronneby kommun
- 64 Sala kommun
- 65 Sandvikens kommun
- 66 Stockholms kommun
- 67 Sundsvalls kommun
- 68 Tierps kommun
- 69 Tranås kommun
- 70 Trelleborgs kommun
- 71 Uppsala kommun
- 72 Värnamo kommun
- 73 Växjö kommun
- 74 Åmåls kommun
- 75 Örebro kommun
- 76 Östersunds kommun
- 77 Statskontoret
- 78 Uppsala universitet, juridiska fakulteten
- 79 Umeå universitet, juridiska institutionen
- 80 Naturvårdsverket

- 81 Havs- och vattenmyndigheten
- 82 Post- och telestyrelsen
- 83 Sjöfartsverket
- 84 Riksarkivet
- 85 Sveriges advokatsamfund
- 86 Sveriges Akademikers Centralorganisation (SACO)
- 87 Landsorganisationen i Sverige (LO)
- 88 Tjänstemännens centralorganisation (TCO)
- 89 Arbetsgivarverket
- 90 Svenskt Näringsliv
- 91 Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)
- 92 Sveriges Förenade Ordningsvakter
- 93 Svenska Journalistförbundet
- 94 Tidningsutgivarna
- 95 IT&Telekomföretagen
- 96 Civil Rights Defenders
- 97 dataskydd.net

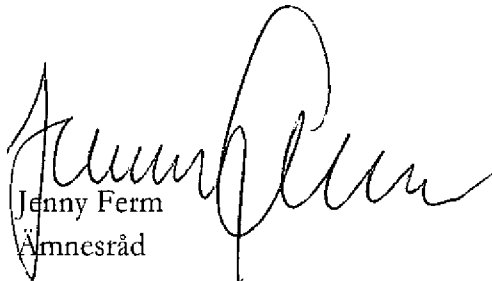
Remissvaren ska ha kommit in till Justitiedepartementet **senast den 11 juli 2017**. Svaren bör lämnas både på papper och per e-post (gärna i Word-format).

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet. Om remissen är begränsad till en viss del av betänkandet, anges detta inom parentes efter remissinstansens namn i remisslistan. En sådan begränsning hindrar givetvis inte att remissinstansen lämnar synpunkter också på övriga delar.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria Svara på remiss – hur och varför (SB PM 2003:2). Den kan laddas ner från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Jenny Ferm
Ämnestråd

Kopia till

Wolters Kluwers kundservice, 106 47 Stockholm

Sammanfattning

Inledning

EU:s nya dataskyddsförordning ska tillämpas från och med den 25 maj 2018. Dataskyddsförordningen är direkt tillämplig i Sverige men ger utrymme för kompletterande nationella bestämmelser av olika slag.

Vårt övergripande uppdrag har varit att föreslå en ny nationell reglering som på ett generellt plan kompletterar dataskyddsförordningen. I vårt uppdrag har däremot inte ingått att se över de s.k. registerförfattningarna eller annan sektorsspecifik reglering om behandling av personuppgifter. Vi har inte heller haft i uppdrag att analysera eller beskriva vilka förändringar som dataskyddsförordningen i sig innebär. Det är därmed bara ett fåtal av alla de frågor som regleras i dataskyddsförordningen som behandlas eller ens nämns i detta betänkande.

Vi har, inom ramen för vårt uppdrag, strävat efter att den personuppgiftsbehandling som är tillåten i dag i möjligaste mån ska kunna fortsätta. Vårt arbete har alltså inte syftat till att vare sig utvidga eller inskränka möjligheterna till behandling av personuppgifter, annat än då dataskyddsförordningen kräver en sådan förändring.

Ett nytt svenskt regelverk om dataskydd

Vi föreslår att personuppgiftslagen (1998:204) och personuppgiftsförordningen (1998:1191) ska upphävas och att de kompletterande bestämmelser som är av generell karaktär samlas i en ny övergripande lag och förordning om dataskydd. För att betona att författningarna inte är heltäckande, utan endast utgör komplement till dataskyddsförordningen, bör de benämnas lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning respektive förordningen med

kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning. Vi har valt att kalla den nya lagen *dataskyddslagen* i detta betänkande.

Dataskyddsförordningen ska gälla även i verksamhet som inte omfattas av unionsrätten

Behandling av personuppgifter som utförs som ett led i en verksamhet som inte omfattas av unionsrätten, t.ex. i verksamhet som rör nationell säkerhet, omfattas inte av dataskyddsförordningen. Detsamma gäller behandling av personuppgifter i verksamhet som omfattas av EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik. För att säkerställa att det inom varje verksamhet finns ett fullgott skydd av personuppgifter anser vi dock att förordningens bestämmelser i tillämpliga delar bör gälla även i dessa fall. Vårt förslag om utsträckt tillämpningsområde hindrar dock inte att det för en viss sådan verksamhet införs en särskild reglering, om det skulle anses mer lämpligt.

Sektorsspecifika bestämmelser ska ha företräde framför dataskyddslagen

De bestämmelser som vi föreslår är av generell karaktär. På vissa områden kommer det att finnas behov av lag- eller förordningsbestämmelser kring behandling av personuppgifter som avviker från dataskyddslagens reglering. Det kan t.ex. röra sig om bestämmelser som specificerar den rättsliga grunden för en myndighets behandling av personuppgifter, begränsningar av rätten att behandla känsliga personuppgifter i en viss verksamhet eller särskilda förfaranderegler. Vi föreslår att sådana avvikande bestämmelser ska ha företräde framför dataskyddslagen. Det innebär dock inte att de därigenom också får företräde framför dataskyddsförordningen inom det aktuella området. För att en avvikande bestämmelse i exempelvis en registerförfattning ska kunna tillämpas, måste den vara förenlig med dataskyddsförordningen och avse en fråga som får särregleras genom nationell rätt.

Annorlunda förhåller det sig när det gäller verksamhet som inte omfattas av unionsrätten, dvs. där dataskyddsförordningen inte är direkt tillämplig men där den har fått ett utsträckt tillämpningsområde genom dataskyddslagen. I det fallet kan det genom ett undantag i lag eller förordning föreskrivas att dataskyddsförord-

ningen inte ska gälla i verksamheten. Ett sådant undantag kan också ange att endast vissa delar av dataskyddsförordningen inte ska gälla.

Förhållandet till våra grundlagar förändras inte

Våra detaljerade tryck- och yttrandefrihetsgrundlagar är unika i jämförelse med hur motsvarande reglering ser ut i övriga Europa. Data-skyddsförordningen inskränker inte möjligheterna att behandla personuppgifter på det grundlagsreglerade området. Det får inte råda någon osäkerhet kring detta, eftersom det skulle kunna få påverkan på vitala och mycket känsliga delar av den opinionsskapande verksamheten, såsom meddelarfrihet och källskydd. Vi föreslår därför en upplysningsbestämmelse som tydliggör att bestämmelserna i data-skyddsförordningen och i dataskyddslagen inte ska tillämpas i den utsträckning det skulle strida mot grundlagsbestämmelserna om tryck- och yttrandefrihet.

Utanför det grundlagsskyddade området föreslår vi att ett undantag från dataskyddsförordningen införs för sådan behandling av personuppgifter som sker för journalistiska ändamål eller för akademiskt, konstnärligt eller litterärt skapande. Vissa av dataskyddsförordningens bestämmelser, bland annat de som rör säkerhet för personuppgifter, ska dock tillämpas även i dessa fall.

Utrymmet för att ge offentlighetsprincipen företräde framför personuppgiftsregleringen är tydligt i dataskyddsförordningen. Tryckfrihetsförordningens reglering om allmänhetens tillgång till handlingar kan alltså fortsätta att tillämpas, även när det gäller allmänna handlingar som innehåller personuppgifter.

Barn som har fyllt 13 år ska i vissa fall kunna samtycka till behandling av personuppgifter

Enligt förordningen ska ett barn ha fyllt 16 år för att självt kunna samtycka till behandling av personuppgifter vid erbjudandet av informationssamhällets tjänster, t.ex. sociala medier, söktjänster och s.k. appar för smarta enheter. Vi föreslår att denna åldersgräns ska sänkas till 13 år i Sverige. För barn yngre än så krävs att samtycket lämnas av vårdnadshavaren eller att barnets samtycke godkänns av denne.

Rättsliga förpliktelser, myndighetsutövning och uppgifter av allmänt intresse ska vara särskilt reglerade för att utgöra rättslig grund

Enligt dataskyddsförordningen måste en rättslig förpliktelse, myndighetsutövning eller uppgift av allmänt intresse vara fastställd i enlighet med nationell rätt eller unionsrätt för att kunna utgöra rättslig grund för behandling av personuppgifter. Vi föreslår bestämmelser i dataskyddslagen som förtydligar hur dessa företeelser fastställs i enlighet med svensk rätt. En rättslig förpliktelse är enligt svensk rätt fastställd om den gäller enligt lag eller annan författning eller följer av kollektivavtal eller av beslut som har meddelats med stöd av lag eller annan författning. Myndighetsutövning fastställs i svensk rätt genom lag eller annan författning. Uppgifter av allmänt intresse är fastställda i enlighet med svensk rätt om de följer av lag eller annan författning eller av kollektivavtal eller av beslut som har meddelats med stöd av lag eller annan författning.

Med anledning av att vårt uppdrag har omfattat arkivfrågor har vi uppmärksammat att enskilda arkivinstitutioner kan sakna en fastställd rättslig grund för behandling av personuppgifter. I avvaktan på den breda översyn av arkivväsendet som regeringen har aviserat, föreslår vi att rättslig grund ska kunna fastställas av Riksarkivet, genom föreskrifter eller beslut i enskilda fall.

Känsliga personuppgifter får behandlas bara om det uttryckligen är tillåtet

Enligt dataskyddsförordningen gäller som huvudregel, liksom tidigare, ett förbud mot behandling av känsliga personuppgifter. Behandling av sådana personuppgifter får ske bara om det finns stöd i någon av förordningens undantagsbestämmelser. Vissa undantag från förbudet följer direkt av förordningen, medan andra förutsätter stöd även i nationell rätt. Vi föreslår att ett sådant stöd ska införas i dataskyddslagen när det gäller nödvändig behandling av personuppgifter på arbetsrättens område, inom hälso- och sjukvård, i social omsorg, i arkivverksamhet och i statistisk verksamhet. Stödet för behandlingen ska vara förenat med vissa restriktioner.

Myndigheter ska få behandla känsliga personuppgifter med stöd av ett nytt myndighetsundantag

Myndigheter har ofta berättigade skäl att behandla känsliga personuppgifter och i många fall sker detta i den registrerades eget intresse. För att säkerställa att nödvändig behandling kan ske även efter det att dataskyddsförordningen börjar gälla bedömer vi att det krävs ett nytt undantag för behandling av känsliga personuppgifter hos myndigheter. Vi föreslår att sådan behandling ska få ske

- i löpande text om uppgifterna har lämnats i ett ärende eller är nödvändiga för handläggningen av ett ärende,
- om uppgifterna har lämnats till myndigheten och behandlingen krävs enligt lag, eller
- i enstaka fall, om det är absolut nödvändigt för ändamålet med behandlingen och behandlingen inte innebär ett otillbörligt intrång i den registrerades personliga integritet.

Vi föreslår också att det vid behandling som sker med stöd av det nya myndighetsundantaget ska vara förbjudet att använda sökbegrepp som avslöjar känsliga personuppgifter.

Personuppgifter som rör lagöverträdelser ska få behandlas av myndigheter och annars bara om det uttryckligen är tillåtet

Vi föreslår att behandling av personuppgifter som rör fällande domar i brottmål, lagöverträdelser som innefattar brott eller straffprocessuella tvångsmedel även fortsättningsvis ska få utföras av myndigheter.

För att andra än myndigheter ska få behandla sådana uppgifter föreslår vi att det måste finnas uttryckligt stöd i lag eller förordning eller i föreskrifter eller förvaltningsbeslut från Datainspektionen. Vi föreslår ett sådant stöd i lag när det gäller uppgifter som behandlas för arkivändamål av allmänt intresse, förutsatt att behandlingen sker som en följd av de skyldigheter att bevara och vårda handlingar som anges i arkivlagstiftningen och andra föreskrifter.

Personnummer får under vissa förutsättningar behandlas även i fortsättningen

Vi föreslår att uppgifter om personnummer eller samordningsnummer även fortsättningsvis ska få behandlas när det är klart motiverat med hänsyn till ändamålet med behandlingen, vikten av en säker identifiering eller något annat beaktansvärt skäl.

Det finns begränsningar för när arkiverade uppgifter och statistikuppgifter får användas för åtgärder mot den registrerade

Personuppgifter som behandlas enbart för arkivändamål av allmänt intresse eller för statistiska ändamål får enligt vårt förslag inte användas för att vidta åtgärder i fråga om den registrerade, annat än om det finns synnerliga skäl med hänsyn till den registrerades vitala intressen.

Begränsningen i fråga om arkiverade uppgifter ska inte gälla för myndigheter. Det ska däremot begränsningen rörande statistikuppgifter göra.

Rätten till registerutdrag och information m.m. ska i vissa fall vara begränsad

Den registrerades rättigheter stärks genom dataskyddsförordningen. Dessa rättigheter är dock inte ovillkorliga. Vissa viktiga undantag från rättigheterna regleras direkt i förordningen. Vi föreslår därutöver att rätten till information och s.k. registerutdrag inte ska gälla uppgifter som omfattas av sekretess. Rätten till registerutdrag ska som huvudregel inte heller gälla personuppgifter som finns i löpande text som utgör utkast eller minnesanteckning. Hos Riksarkivet och andra arkivmyndigheter ska rätten till registerutdrag, rättelse m.m. vara begränsad när det gäller personuppgifter som finns i arkivmaterial som tagits emot för förvaring av myndigheten.

Vissa beslut som fattas av en personuppgiftsansvarig myndighet får överklagas till domstol

I likhet med vad som gäller enligt personuppgiftslagen ska vissa beslut som en myndighet fattar i egenskap av personuppgiftsansvarig kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Det gäller sådana beslut som myndigheten fattar med anledning av att den registrerade utövar sina rättigheter enligt dataskyddsförordningen. Det kan t.ex. röra sig om avslagsbeslut på begäran om att den registrerade ska få tillgång till sina personuppgifter, att uppgifter ska rättas eller raderas eller att en behandling ska begränsas.

Den registrerade kan begära skadestånd

Den registrerade har enligt dataskyddsförordningen rätt till ersättning från den personuppgiftsansvarige eller ett personuppgiftsbiträde om skada har uppstått på grund av överträdelser av förordningen. Vi föreslår att det i dataskyddslagen förtydligas att denna rätt till skadestånd även gäller vid överträdelser av bestämmelser i dataskyddslagen och andra författningar som kompletterar förordningen.

Datainspektionen ska utöva tillsyn

Datainspektionen ska vara den myndighet som ska utöva tillsyn och övervaka att bestämmelserna i dataskyddsförordningen och dataskyddslagen efterlevs. Inspektionens tillsynsbefogenheter anges i dataskyddsförordningen. Dessa befogenheter ska enligt vårt förslag gälla även vid tillsynen över att dataskyddslagen och annan kompletterande lagstiftning följs.

Datainspektionens beslut enligt dataskyddsförordningen och dataskyddslagen får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Datainspektionen ska behandla klagomål inom tre månader

Om en registrerad anser att personuppgifter behandlas på ett sätt som strider mot dataskyddsförordningen kan ett klagomål lämnas in till Datainspektionen. Klagomålet ska behandlas inom tre månader. Om det inte sker får den registrerade enligt vårt förslag begära ett

besked i frågan om Datainspektionen avser att utöva tillsyn eller inte. Om Datainspektionen behöver mer tid för att behandla klagomålet, får begäran avslås genom ett motiverat beslut. Den registrerade får överklaga detta beslut till allmän förvaltningsdomstol genom en s.k. dröjsmålstalan.

Sanktionsavgift kan tas ut även av myndigheter som gör fel

Genom dataskyddsförordningen införs en möjlighet för Datainspektionen att ta ut en administrativ sanktionsavgift av ett företag eller andra enskilda som bryter mot dataskyddsregleringen. En sådan sanktionsavgift ska enligt vårt förslag även kunna tas ut av en myndighet.

Vi föreslår inte någon straffbestämmelse motsvarande den som gäller enligt personuppgiftslagen.

Sekretessfrågor

Genom dataskyddsförordningen införs en skyldighet för myndigheter och vissa företag att utse ett dataskyddsbud. Ombudet ska vara bundet av sekretess enligt unionsrätten eller den nationella rätten.

För dataskyddsbud som deltar i det allmännas verksamhet gäller offentlighets- och sekretesslagens bestämmelser om sekretess. För den privata sektorn föreslår vi att tystnadsplikt ska gälla för dataskyddsbud i fråga om sådant som ombudet har fått veta om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden.

Konsekvenser

Dataskyddsförordningens direkt tillämpliga bestämmelser kommer att leda till konsekvenser, både för det allmänna och för enskilda. Vi har dock inte haft i uppgift att bedöma eller redovisa dessa konsekvenser. I vårt uppdrag ingår däremot att bedöma konsekvenserna av våra förslag, i den mån dessa medför förändringar jämfört med vad som gäller i dag.

Våra förslag innebär att Riksarkivet, Datainspektionen och de allmänna förvaltningsdomstolarna får något fler arbetsuppgifter. Vi

bedömer dock att kostnadsökningarna för berörda aktörer inte kommer att bli större än att de ryms inom de befintliga anslagen.

Våra förslag medför inga nya kostnader eller ökad administrativ börda för enskilda.

Vi anser att förslagen stärker skyddet för enskildas personliga integritet.

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Medborgarkontoret
Virve Svedlund

SALA KOMMUN Kommunstyrelsens förvaltning	
Ink. 2017 -05- 3 0	
Diarienum 2017/567	Aktbilaga 4

Yttrande avseende betänkandet Brottsdatalag (SOU 2017:29)

Sala kommun har erbjudits möjlighet att lämna synpunkter angående betänkandet Brottsdatalag (SOU 2017:29).

Betänkandet är resultatet av det utredningsuppdrag som har bestått i att föreslå hur man i svensk lag ska genomföra ett EU-direktiv med regler om skydd av personuppgifter, när behöriga myndigheter behandlar sådana uppgifter vid brottsbekämpning, brottmålshantering eller straffverkställighet.

Behöriga myndigheter, som ska tillämpa denna ramlag, är sådana myndigheter som har till uppgift att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet, utreda eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder vid behandling av personuppgifter. Lagen ska också gälla för personuppgiftsbehandling vid upprätthållande av allmän ordning och säkerhet.

Ramlagen ska inte tillämpas på Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter som rör nationell säkerhet. Ramlagen ska inte heller tillämpas på kommunens behandling av personuppgifter i enlighet med säkerhetsskyddslagen, eftersom uppgifterna behandlas i syfte att skydda nationell säkerhet, vilket inte omfattas av ramlagens tillämpningsområde.

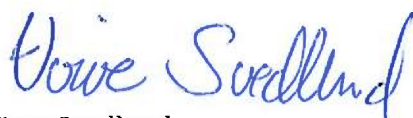
Socialnämnden verkställer i viss utsträckning straffrättsliga påföljder när påföljden är ungdomsvård, ungdomstjänst eller vård av missbrukare. Vid behandling av personuppgifter för sådana syften ska ramlagen tillämpas.

De som ska tillämpa ramlagen ska även i varierande utsträckning tillämpa dataskyddsförordningen. Båda regelverken kommer att tillämpas parallellt, men inte på samma behandling, t ex när en personuppgift vid ett visst tillfälle ska behandlas både för ändamål inom och utanför ramlagens tillämpningsområde. Tillämparna måste således behärska dubbla regelverk.

Viktigt och nödvändigt är därför att personal som behandlar personuppgifter får utbildning och annat stöd som behövs för att kunna göra korrekta bedömningar.

Med beaktande av ovannämnda synpunkter och den relativt begränsade tillämpning som Brottsdatalagen kommer att få i kommunal verksamhet föreslås att kommunstyrelsen beslutar

att avstå från att yttra sig över betänkandet Brottsdatalag (SOU 2017:29).

Virve Svedlund
kommunjurist